

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

»OBRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko, in sicer vsak petek in stane:

celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 1.—GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se
ne vračajo. Ponatiski dovoljeni
le z navedbo vira.Številka pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XVI. letnik.

V LJUBLJANI, dne 4. avgusta 1933.

Štev. 18—19.

V zaščito legalnih obrtnikov

u- Največje breme, ki danes teži našega poštenega malega obrtnika, so prav gotovo šušmarji. Časi, ko je obrtniški zaslužek bil še ugoden, so že davno minili in so vsi brez razlike stroke morali svoje cene znižati na minimum obstoja, večkrat tudi pod istega, le da delavnica ni bila prazna in tiha. Delo naših obrtnikov je bilo vedno nadvse pošteno in solidno, vendar pa jih je v precejšnji meri oškodoval današnji pojem o cenah, ne pa kakovosti. Povojni časi so že v predvojnih letih poslabšali položaj še bolj poosttrili in je seveda predvsem naše obrtništvo zašlo v izredno težek položaj. V svoji poštenosti so vedno plačevali državi, kar je njenega, pa četudi so zaradi tega svoje osebnostne izdatke in potrebe morali omejati do skrajnosti. Omejiti so si morali tudi vsako zabavo, prepotrebno jim po dnevnem napornem delu. Skrb za obzornost obrta in za rodbino jim je izbrzdala čela in začrtala v njih težke skrbi. Razmeram niso niti koristili razni pokreti za preoblikovanje sedanjih razmer in položaja, ker isti niso stremeli vedno le za izboljšanjem položaja, nego tudi za osebnim zadoščanjem ambicije posameznikov.

Konjunktura leta niso bila za obrtnike tako konjunktura, kakor za marsikoga drugega. Dela je bilo vedno manj, ker so cenejši industrijski izdelki vedno bolj zmanjševali obrate po obrtniških delavnicah in odzvali kruh poštenemu rokodelcu in njegovi družini. Mnogi obrtniki niso mogli več zmagovati davščin, ker so jim že primanjkovala sredstva za lastno življenje. In ravno v teh najtežjih časih, ko je bil problematičen obstoj nešteti naših celo že si volasih obrtnikov, se je pričelo vedno bolj širiti šušmarstvo. Mnogo pravih obrtnikov je danes med njimi, ker niso imeli prav nič stanovske zavednosti in še manj poštenosti v sebi. Odrkli so se svojih delavnic, da se tako izognejo državnim davkom, za hrbtom oblasti pa so svojo obrt izvajali še nadalje in tako vsled razumljivo mnogo nižjih cen odjedali kruh tistemu obrtniku, ki je v svoji globoki državljanski poštenosti in zavednosti dal vse, le da izpolni svojo dolžnost napram svoji državi.

Danes, ko je položaj med obrtništvo postal naravnost meznosen in ko mnogi nimajo več niti za hrano sebi in svoji rodbini,

mora država pokazati uvidevnost

in rešiti našega obrtnika popolnega materialnega poloma.

Obrtnik se zaveda svojih dolžnosti, plačeval je vedno vse, kar mu je bila dolžnost, pa je za to tem bolj upravičen zahtevati enako uvidevnost od prav tistih oblasti, katere je v boljših časih vedno spoštoval in poslušal.

Pomanjkljivo in večkrat celo prav nemarno postopanje raznih oblasti proti šušmarjem obsojamo najstrožje in zahtevamo v tem pogledu kar najbolj energično izvajanje zakonskih predpisov in ostalih odredb. Ne zahtevamo ničesar, na kar nismo upravičeni, zahtevamo le zakonsko zaščito, ki nam jo oblasti vsled našega poštenega dela morajo nuditi.

Zbor v Mariboru naj javno in jasno pokaže naše potrebe, prosimo pa, da jih oblasti v polni meri upoštevajo in potem ugođe našim prošnjam.

Obrtniki, udeležite se tega izredno pomembnega sestanka.

Kupljene vozne karte do Maribora ne oddajajte na kolodvoru, ker bodo proti potrdilu veljale za brezplačen povratek.

Proti šušmarstvu

bo 13. avgusta v Mariboru protestiralo naše obrtništvo

Obrtništvo se je moralo že od nekdaj boriti proti nelegalnemu obrtovanju šušmarstvu, tej rak-rani, ki se zajeda v njegovo telo. Dokler je obrtnik še našel zaposlitev in delo, tega ni toliko občutil, bilo mu je kakor neprijeten in več ali manj škodljiv plevel na njivi. Danes pa se je ta plevel tako razbohotil, da grozi udušiti vse, kar je dobrega.

Po vojni se je vsled primanjlovanja vseh dobrin svetovna produkcija povzpela do nepričakovane višine. Blago, postavljeno na trg, se je lahko razpečevalo, delavnice so imele polne roke dela, tovarne so obratovala s polno paro. Prišel pa je nenaden preobrat, trg se je nasitil, blago je začelo ostajati v zalogah neprodano. Tovarne in drugi obrati so začeli zapirati vrata, cela armada delavcev, kvalificiranih in nekvalificiranih, je morala zapustiti delo. Obrtnik je vsled pomanjkanja naročil moral odpustiti pomočnike, oproščeni vajenci pa niso več dobili zaposlitve.

Tako se je k zlu, da obrtnik vsled krize, ki nas je vse zajela, skoro nima toliko dela in zaslužka, da bi se pošteno preživljal, pridružilo zraven še drugo zlo, namreč da se je število šušmarjev tako

bo moralo veljati tudi za industrijo. Mnogo pa zagrešijo v tem obrtniki sami. Nešteto je slučajev, da se ovađeni šušmar skrije za hrbet obrtnika, ki mu tako rekoč proda svoje ime za par judeževih grošev in s tem pokaže, kako malo ima stanovske zavednosti. Za take obrtnike bi se moral rigorozno izvajati § 399. obrtnega zakona in še strožje kaznovati njega, ki »posoja« svoje ime, kakor pa šušmarja samega.

Največ pritožb iz vrst obrtnikov pa glasi, da je vzrok jalovemu preganjanju šušmarstva premalo rigorozno postopanje upravnih oblasti. Premnogokrat se vodi kazensko postopanje proti ovađenemu preveč iz socialnega vidika, češ, da mora živeti, ter se ga po tej presoji ali prav milo kaznuje, ali pa sploh oprosti vsake kazni. Položaj obrtnika pa se pri tem prezre, čeprav išče le zaščito, ki mu jo nudi zakon. Obrtna oblast se mora zavedati, da je največji in najboljši davkoplačevalec ravno srednji stan in srednje podjetje in da sta ta dva za vsako državo najmočnejša opora in njena hrbtenica. Ako bo imela država zdrav srednji stan, bo tudi sama zdrava. Zato je nujna potreba, da podrejena oblastva

niškemu zastopniku bila mnogokrat dana prilika, dati upravnemu uradniku potrebna pojasnila. Ta predlog je bil od Zbornice za TOI že predložen kr. banški upravi. Da pa se delo upravnim oblastim olajša, morajo ovađbe vedno točno navajati ime šušmarja, njegovo bivališče ter komu, kdaj in kaj je delal.

Drugi faktor, ki s svojim šušmarstvom dela konkurenco legalnemu obrtniku, so razni zavodi, poboljševalnice, kaznilnice in drž. ter samoupravne ustanove in podjetja. Prvi so razširili svoje delovanje tudi na zunaj in izvršujejo dela celo po naročilu, kar je nasprotno zakonu. Vse dosedanje pritožbe in ovađbe proti tem zavodom so bile skoro brezuspešne. Drugi, to so državna in samoupravna telesa, pa izvršujejo razna dela v svoji režiji, odnosno v svojih delavnicah, čeravno določa zakon o obrtih v svojem par. 196, da so ista dolžna nabavljati vse potrebne rokodelske in industrijske izdelke, ki se izdelujejo v državi, redno od domačih rokodelskih in industrijskih obrtov, ki jih proizvajajo v državi. Da so dela, izvršena v lastni režiji teh ustanov, mnogo dražja, kakor če bi se dala obrtniku, je dokazano, saj so skoro vsa taka državna podjetja deficitna. Lastnik manjših obratov pa je navadno tudi šef, zato vse drugače inicijativen in delaven ko fiskalno plačani nameščenec. Država bi pri oddaji teh del imela dvojni dobiček. Prvič bi sama prišla ceneje skozi, drugič bi pa pobrala od obrtnika-dobavitelja še davke. Tako pa so vsa uzakonjena določila glede pospeševanja domače obrti iluzorna, če država in samoupravne oblasti same tega ne upoštevajo. Merodajni faktorji morajo imeti pred očmi, da je obrtnik oni, ki plača ogromne vsote na davkih in če se mu odvzame možnost zaslužka, da bo močno usahnil tudi vir fiskalnih dohodkov. Zato zaslužek onemu, ki plačuje davke!

To so zahteve našega rokodelskega obrtnika, ki bodo iznešene dne 13. avgusta na obrtniškem shodu v Mariboru s parolo »Boj šušmarstvu«. Povedali bomo svoje zahteve urbi et orbi, tako da bodo slišali naše zahteve tudi na merodajnih mestih, kjer moramo najti razumevanje za mas ob 12. uri, ker bo sicer obrtništvo, osobito malo, popolnoma propadlo, ako šušmarstvo ne bo zatrto.

Okrožni odbori obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu vabijo brez vsakega ozira na pripadnost vse na

veliko zborovanje obrtnikov dravske banovine

ki se bo vršilo v nedeljo, dne 13. avgusta 1933 v veliki dvorani pivovarne Union v Mariboru s pričetkom ob 10. uri in z edino točko dnevnega reda:

Boj šušmarstvu!

Tovariši obrtniki! V današnjih težkih gospodarskih prilikah bijete obupen boj za svoj obstanek, postruje Vam tega še neupravičeno izvrševanje obrta. Šušmar Vam odjeda skromno odmerjeni zaslužek. Proti tem nevzdržnim razmeram moramo dvigniti enodušno svoj glas in apelirati na oblasti za zaščito legalnega obrtnika proti šušmarstvu. Udeležba na tem našem zborovanju je stanovska dolžnost vsakega zavednega obrtnika! Pridite vsi! — Okrožni odbori obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu.

Enotnost zbornice za TOI zagotovljena

Kr. banska uprava dravske banovine je prejela od ministrstva za trgovino in industrijo naslednji odlok:

Na podlagi poročil Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani z dne 17. marca, oziroma 20. maja t. l. pod št. 4470 o izidu glasovanja o obrtniških organizacij proti delitvi zbornice, kakor tudi na podlagi sklepa obrtnega odseka navedene zbornice, naj se zbornica ne deli, odredjam na podlagi § 393 st. 2. t. b., naj Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ostane enotna, ker niso dani pogoji zakona za ločitev obrtnega odseka iz navedene zbornice. O tem naj se obvesti banska uprava, da po časopisju in s posebno okrožnico obvesti prizadete. — Minister trgovine in industrije dr. I. Šumenković l. r.

pomnožilo, da resno ogroža njegov obstoj in mu jemlje še tisti borni zaslužek, ki bi ga sicer še mogel imeti. Nimamo točnih celotnih podatkov, vendar lahko smelo trdimo, da je šušmar številčno že prerastel legalnega obrtnika. Neko združenje n. pr. poroča, da sta v njegovem okolišu obrtnik proti šušmarju v razmerju 1:3. Drugo strokovno združenje navaja, da so jim šušmarji odvzeli v preteklem letu za cca 2 in pol milijona dinarjev dela, ter jih tako oškodovali za okrog 250.000 dinarjev zaslužka. Članom tega združenja, 143 po številu, odjeda kruh okrog 250 neupravičenih obrtnikov. Lahko pa bi navedli še več takih slučajev. Obrtništvo se dobro zaveda nevarnosti, ki mu preti od teh laži-obrtnikov, zato je napelo vse sile in se poslužilo vseh zakonitih sredstev, da bi šušmarstvo zatrlo, toda dosedaj brez vidnega uspeha, ker šušmarijo povsod dalje in vedno v večjem obsegu. Vzrokov je za to več, največji pa je brezposelnost. Za časa polne zaposlitve je bil ustvarjen prevelik kader vajencev, ki danes konkurirajo mojstrom z zakotnim izvrševanjem del. Zato je potrebna zahteva, da bo uredba o številu vajencev skrbila isto na najnižji minimum, kar

točno izvajajo odredbo, ki jim jo je izdala lanske leto kr. banska uprava v Ljubljani glede zatiranja šušmarjev, da vsak ovađeni slučaj točno preiščejo in krivca strogo kaznujejo. Z oprostitvami in milimi kaznimi se šušmarstvo ne bo zatrlo, ampak bo uspeh ravno nasproten. Danes brezposelni pomočniki celo z inserati in s polnim imenom nudijo svoje delo privatnim strankam. Razen stroge kazni, denarne ali zaporne, je nujna tudi zakonska podlaga, da se ovađenemu, kateremu bi krivda bila dokazana, delo takoj ustavi in zapleni ves material in orodje in se mu tako onemogoči nadaljnje šušmarstvo. Poleg tega bi se ga moralo prijaviti še davčni oblasti, da ga primerno obda. Dostikrat se upravná oblast zadovolji z raznimi docela neutemeljenimi opravičili. Po našem mnenju pa je dokaz šušmarstva že podan, če se ugotovi, da ima šušmar popolnoma opremljeno delavnico, z orodjem ali celo s stroji in da drži močnejše celopomočnike in vajence. Za svojo osebno uporabo tega gotovo ne bo storil. Mnogo bi tudi pripomoglo k zatiranju nepravilnega obrtovanja sodelovanje obrtniških združenj pri kazenskem postopanju proti ovađenemu, ker bi obrt-

Zabkar Drago, Celje.

Naše obrtništvo in vzroki šušmarstva

Celjska »Nova Doba« je prinesla v št. 58. z dne 17. julija t. l. članek pod gornjim naslovom, katerega je ponatisnila iz mariborskega »Večernika« (»Domovina« tudi, op. ur.). Iz vsebine članka je razvidno, da članek ne pripada niti obrtniškem stanu, niti ne deluje v obrtniških vrstah. Članek je pisan v tonu prve povojne mentalitete, ko se je propagiralo enostransko socialne vidike in zanikavalo vsako stališče gospodarskih krogov. Na članek sem sicer že odgovoril v »Novi Dobi«, vendar vsled pomanjkanja prostora v zelo skrajšani vsebini.

Članek trdi, da so si šušmarstvo nakopali prav sami obrtniki, in sicer takoj po vojni, ko je bila konjunktura za obrtnike že dobra in pa vsled tega, ker so producirali prekomerno število obrtniških pomočnikov. Dalje pravi članek, da so obrtniki v svrhu omiljenja poznejše krize začeli odpuščati delavstvo in mu zniževali plače, kar je slednje poglavalno v šušmarstvo. Ta trditev je popolnoma napačna. Odpusti in zniževanje mezd so bili posledica velikega pomanjkanja dela v obrtniških delavnicah. Kako naj mali obrtnik, in teh je vendar večina, zaposluje delavce in jih plačuje, ako sam nima dela. Obrtnik že po svojstvu svojega obrata nima prav nobenih denarnih rezerv, katere bi mogel uporabljati za vzdrževanje pomočnikov v času, ko nima dela. Ne more se obrtnika metati v isto vrsto z industrijcem-velekapitalistom, odnosno kapitalistično delniško družbo, ki ima na razpolago velike rezerve. Ako bi članek bolje poznal obrtniške razmere, bi moral priznati, da je večina obrtnikov gmotno veliko na slabšem, kakor pa delavstvo. Res je, da je bilo zaposlenih veliko število vajencev, ni pa tu krivda samo na obrtniku. Po vojni je dotok z dežele v mesta in iz kmečkega in delavskega stanu v obrt stalno naraščal. To je popolnoma razumljivo, kajti sleherni oče ali mati skrbita v prvi vrsti zato, da dasta svojim otrokom čim večjo in po možnosti strokovno izobrazbo. Vsi ne morejo v šole in celo na visoke šole. Tudi tega naraščanja je že preveč in ne vemo, kam z njim. Treba se je zamisliti v predvojno dobo. Takrat so imeli ravno obrtniški pomočniki prosto pot na vse strani. Svet je bil odprt, železnice, pošte, žandarmerija, vojaška služba itd., vsepovsod so sprejemali najraje obrtniške pomočnike. Danes ne samo, da ni veliko takih mest na razpolago, nego so celo začele vzgajati svoj naraščaj vse te ustanove same. V železniških delavnicah, v poštotelegrafskih delavnicah itd. vzgajajo vajence, katere potem zaposlujejo te ustanove. Industrijska podjetja, ki so prej jemala v službo obrtniške pomočnike, vzgajajo danes lastne vajence, napredek tehnike je tolik, da tam, kjer je delalo prej po 20 in več strokovno izvežbanih moči, delata danes le dva ali trije. Tujci nam silijo v deželo v vseh strokah. Pod krinko specialistov so zaposleni tam, kjer bi mi prav lahko spopolnili mesta z lastnimi in čisto boljšimi močmi. Kam z naraščanjem, ako mu bo vsepovsod zaprto?

Padanje dela v obrtnih delavnicah je v veliki meri povzročila konkurenca s strani industrije, zlasti pa inozemske industrije. Vzemimo samo za primer Bačo, ki ogroža našo čevljarstvo in usnjarsko

stroko tako resno, da se je bati, da bodo obe stroki v najkrajšem času izginili. Konsumentov se je prijela bolezen čim manjših cen za predmete, ki jih dnevno rabi. Ta gonja za nižjimi cenami gre tako daleč, da danes nihče več ne povprašuje po kakovosti izdelka, le da malo velja. Obrtnikov, ki bi dobili obrtno pravico iz usmiljenja, je prav malo ali pa nič; so le posamezni slučajji, katere pa obrtništvo najstrožje kritizira.

Med šušmarje niso zašli le oni pomočniki, ki nimajo zaposlenosti pri mojstrih. Večina šušmarjev se rekrutira iz delomržežev, katerim ne diši delo v delavnicah, veliko je pa takih, ki se obrta sploh niso učili in so samouki. Da pa se je šušmarstvo v toliki meri razvilo, so zopet največ krivi oni, ki dajejo delo tem šušmarjem. Danes je že malo strank, ki dajejo delo obrtniku, če le mogoče najdejo šušmarja, ki seveda lahko dela nekoliko ceneje, ker ne plačuje ne davkov, ne samoupravnih doklad. Da pa tak šušmar svoje delo res sšušmari, za to ne vpraša nihče. Ako bi stranke dosledno dajale dela obrtnikom, bi bili lahko vsi šušmarji, ki so pomočniki, zaposleni. Železniške delavnice in pošta, kakor tudi druge ustanove naj sprejemajo, kakor prej, v prvi vrsti obrtniške pomočnike in kmalu bo teh začelo primanjkovati. Razne banovinske, državne in ob-

činske ustanove zaposlujejo po večini šušmarje, pa gredo celo tako daleč, da te ustanove šušmarijo za tuje stranke.

Kar se pa tiče organizacij obrtniške mladine, je treba ugotoviti, da so te organizacije bile v največjo škodo obrtniškega naraščanja. Pomočnik spada v pomočniške zbornice obrtniških organizacij, ne pa v delavske organizacije. Pomočnik ima vse drugačen cilj kakor običajen delavec. Njegov cilj je postati samostojen mojster in na ta poklic se mora pripravljati le potom organizacij, katerim bo končno pripadal tudi sam. Regulacija naraščanja bi se dala potem takih pomočniških zborov za obe strani zadovoljivo rešiti.

Mojstrski izpiti, kateri so članarju prestrogi, so popolnoma na mestu in imajo namen dvigniti obrtniški stan. Videli smo ravno, da so se v zadnjem času ravno šušmarji, katere so začeli strožje zasledovati, prigrisali k mojstrskim izpitom in jih tudi opravili. Obrtništvo nima prav ničesar zoper to, da nastajajo novi mojstri. Vsakdo naj zadosti zakonu, naj plačuje davke in zadeva bo v redu. Boj proti šušmarstvu velja v prvi vrsti njim veliki konkurenčni zmožnosti v cenah, ker pač ne plačujejo nobenih davkov in doklad.

To so glavni vzroki šušmarske krize, katero pa se bo dalo z doslednim delom in s pomočjo oblasti kmalu pregnati. V prvi vrsti pa naj bi se doseglo, da bi bil kazniv tudi oni, ki daje delo šušmarjem.

Černe Ludovik sen. 75 letnik

Dne 5. avgusta 1933 bo dovršil senjor članov našega združenja, g. Černe Ludovik st., zlatar in trgovec v Ljubljani, svojo 75. letnico.

Ta svoj jubilej neumornega, častnega ter izredno uspešnega dela bo slavil si-

leta v polnem zdravju in uspehih svoje-ga plodonosnega delovanja tako v lastno srečo kakor tudi v spodbudno zadovoljstvo vsega sorodstva, oziroma številnih prijateljev.

Gospod jubilan je bil rojen dne 5.

cer v najožjem krogu svojcev, vendar pa smatramo njegovi številni prijatelji in tovariši za svojo dolžnost, da mu izročimo ob tej priliki tudi mi svoje najsrčnejše čestitke z vročo željo, da mu bodi prisojeno uživati še dolga, dolga

avgusta 1858. v Ljubljani, kjer se je učil zlatarske obrti. Kot pomočnik je delal 13 let, nakar je pričel samostojno zlatarsko obrt v Wolfovi ulici št. 3, torej v hiši, v kateri se nahaja še danes in ki je prešla pozneje v njegovo last.

Odondod

Grehi prihajajo počasi na dan. Krivce večkrat peče vest, pa se kar sami izdajo, včasih pa svoje grehe izblebetajo kar nevede in popolnoma slučajno. Listič »Obrtnik« je to pot storil nekaj podobnega.

Pred tremi meseci se je v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani vršil javen shod za zaščito vajencev in njihovih pravic po obrtnem zakonu. O tem shodu so vsi naši dnevniki pisali z velikim zanimanjem, pa tudi naš list je svoječasnno, kakor tudi še večkrat pozneje, posvetil mnogo pozornosti temu vprašanju. »Obrtnik« pa v svoji zadnji številki od 21. julija t. l. piše, da se je ta shod vršil 5. t. m. in se potem ob gotove stvari po svoji stari navadi prav nerodno obreguje, tako da največkrat samega sebe potopa za tisto stvarčico, ki jo imenujejo vest. Žalostna je predvsem ugotovitev, da je »Obrtnik« temu vprašanju dal par vrstic prostora šele tri mesece po zborovanju, še bolj žalostno pa je, da skuša to svojo zapoznelost ali pozabljenost ali nemarnost maskirati z ugotovitvijo, da se je zbor vršil 5. t. m.

Da pa bi vendar kljub temu nekako bolj častno prišel na plan in se izmuznil

iz neugodnega položaja, navaja ugledno njegovo uredništvo v svoji sila imenitni pripombi, da Društvo jugoslovanskih obrtnikov ni bilo vabljeno k temu zborovanju kljub temu, da je najmočnejša organizacija v dravski banovini. Ne želimo se spuščati v debato o tej njihovi moči, ki se niti od daleč ne more primerjati z drugimi obrtniški organizacijami, želimo pa le navesti, da sami priznavajo v tej številki le 9 podružnic svojega društva, četudi so že kaj pogosto in na javnih mestih govorili o desetih s pristavkom itd., ki naj bi pomenil še bog-sigavedi koliko podružnic, ki jih sploh nikjer in nikakor ni. V isti številki se ta listič ponaša s še petimi pripravljalnimi odbori, pozablja pa povedati, koliko jih je še v sanjah, mislih in željah. Nimamo namena o taki lastni hvali govoriti, ker je važnejše dejstvo, da na ta javen shod v Delavski zbornici sploh nihče ni bil vabljen, pa niti g. Rebek. Bilo je objavljeno v časopisih, dnevnikih, in ravno ti dnevniki so vsi poslali svoje zastopnike na ta shod, dobro se zavedajoč velikega pomena zdravega in pošteno vzgojenega obrtniškega naraščanja. Prišli so torej vsi, le g. Pičman je s svojim Društvom jugoslovanskih obrtnikov in tovariško redakcijo »Obrtnika« čakal prav posebnega povabila in moral da še avtomobila, ker ga brez takega va-

bila z morda blagorodnim naslovom gotovo ne zanimajo obrtniški problemi, še manj pa položaj in življenje naših vajencev, bodočih stebrov in opor obrtniškega stanu.

Mnenja smo, da se vsak po svoji vesti zanima za obrtniške probleme, gosp. Pičman kot predsednik svoje organizacije pa je to svoje zanimanje dokazal že s tem, da je po polnih 2 mesecih in 16 dnevih objavil v svojem listu, oziroma glasilu Društva jugoslovanskih obrtnikov le kratko notico o tem shodu z namigavanjem, kakšna strašna krivica da mu je bila storjena, ker ga prireditelji niso sploh povabili. Njemu je torej važnejše in kočljivejše to, da ni bil vabljen, kakor pa vsebina tega shoda in njegov namen. Sicer je z veliko obzirnostjo malo dalje sporočilo uredništvo, da se g. Pičman nahaja na dopustu, oziroma da je odsoten, mi pa uredništvu sporočamo le to, da se je zborovanje vršilo že 5. maja ne pa 5. julija, kakor oni napačno poročajo v svojem listu. Nekako »Obrtniku« ni prav, da je g. Rebek tam zastopal obrtništvo, pa kaj bi mi, ko pa se g. Rebek zanima tudi brez vabila za obrtniške razmere, Društvo jugoslovanskih obrtnikov pa prav nič, kakor je sedaj javno samo potrdilo. In potem bodo zobet rekli, da pojemo g. Rebeku slavo, njih pa omalovažujemo. Potrkajte se na

»Kam pa vendar tako jezni, gospa sosedica?«

»I, k možu grēm v delavnico. Pozabil je nakazati naročnino za »Obrtni vestnik«, pa ga moram takoj opozoriti na pičilo, ker nam ga bodo sicer ustavili, v njem pa je vedno mnogo koristnega za obrtniški stan.«

Leta 1884. je stopil v zakon, ki je bil blagoslovljen s 13 otroki, od katerih žive še štirje. Najstarejši med temi je g. Černe Ludovik ml., s katerim vodita skupno lepo uspevajočo trgovino in ki je eden najagilnejših odbornikov in dolgoletni podpredsednik našega združenja.

Prav posebno zasluži gospod jubilan, da mu ob tem redkem jubileju čestitamo, saj je on eden tistih redkih starih ljubljancov, ki se je z lastno pridnostjo in vztrajnostjo povzpela od skromnega rokodelskega pomočnika do uglednega in občespoštovanega obrtnika, trgovca in hišnega posestnika.

Tih in skromen kakor vedno, je naš jubilan tudi ob njegovem današnjem slavu. Nikdar in nikjer ni silil v ospredje, iskal ni časti in hvalospevov, dasi bi bil to večkrat in po vsej pravici zaslužil. Vemo tudi, da ne želi v javnosti, odnosno v časopisju teh naših skromnih čestitk, vendar ne moremo in ne smemo iti preko tega. Saj čitamo danes toliko neznatnih Abrahamovih doživljenj, toliko bolj pa zasluži on, da se spominjamo ob redkem jubileju njegove 75letnice.

Dasi skromen v življenju je gospod Černe povsod znana in priključiva oseba, kremenitega značaja in izredne vztrajnosti. Vseskozi pošten, vesten in marljiv, se je od rane mladosti pa do jeseni svojega življenja trudil za obstanek in za blagor svoje ljubljene številne družine. Počitka ni poznal in ga tudi sedaj ne pozna. Delo mu je vsakdanja zabava in razvedrilo. Le s temi prirojenimi svojstvi je gospod jubilan postal iz najskromnejših razmer ugleden in občespoštovan imetnik najstarejše in solidne ljubljanske zlatarske trgovine, ki bo prihodnje leto praznovala 45letnico svojega obstoja, in ki je tako v Ljubljani kakor tudi široma naše domovine povsod znana po najboljšem glasu in renomeju.

Gospodu jubilantu, ki obhaja prihodnje leto tudi 45letnico samostojne obrti in trgovine in ki je kljub 75 letom še vedno mladeniško čil in svež, kličemo iz vsega srca: še na mnoga, mnoga srečna leta! Bog ga ohrani zdravega in čilega do najskrajnejših mej človeškega življenja!

Združenje urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani.

prsa in povejte, kdo je v tem slučaju omalovaževal tako važni problem obstoja in bodočnosti naših vajencev.

Listič »Obrtnik« pa se je to pot tudi sicer močno razburjal in mu žilica nikakor ne da miru. Ker nam je žal papirja in ker ne želimo o neresnih njegovih besedah debatirati, mu nočemo niti preobširno odgovoriti.

Glavno spodbikalno mu je to pot bila še naša novica o zahtevi po samostojni uradniški zbornici. I kakopak, gospodje, to smo napisali in priznamo prav odkrito. Čudimo se le, kako da je »Obrtniku« že tako vroče, da ne razlikuje petine od tretjine. Da si ne bi tovariš še dalje moral beliti glave s svojo piškavo ugotovitvijo, mu predvsem moramo pojasniti, da je med matematično in sploh vsako petino in tretjino precejšnja razlika, kar pa menda ne velja za »Obrtnika«, ki ima za vsako stvar svoji zastavi prikrojeno pamet. Ljubljanska zbornica je za trgovino, obrt in industrijo. Sestavljajo jo torej trije sloji in ima obrtništvo tudi tretjino glasov v njej, tretjino pravilno in pošteno, kakorkoli je zbornica vedno pošteno delala za obrtnike tudi preko tretjine dela, dobro se zavedajoč, kako mnogo podpore in pomoči je potrebno našemu malemu obrtniku. Tega sorazmerja, ki je za vsakega pametnega človeka pošteno, ni v slučaju uradništva,

Kaj je novega?

DOMA

— V jugoslovenskem morju je 61 edinic angleške sredozemske mornarice s 3000 častniki in 19.000 mornarji.

— Državna študijska knjižnica v Ljubljani ima sedaj 185.000 knjig in okrog 12.000 starih rokopisov. Sedanji prostori ne zadostujejo več svrham.

— Velika vročina je povzročila številne gozdne požare po naših krajih, ki pa so jih pravočasno omejili. Večji požar je izbruhnil tudi v Kamnici.

— Najvišja temperatura je bila zabeležena 29. julija, in sicer v Ljubljani 30, v Beogradu 33, v Mostarju 34, v Podgorici 35 in Strumici 40 stopinj Celzija.

— Rekordno število gostov ima sedaj Bled, namreč 2734 iz tu- in inozemstva.

— 7.000.000 dinarjev bo veljala gradba nove beograjske občinske bolnice. Minister Pucelj je gradbo že odobril.

— Več milijonov dinarjev je poneveril direktor Vranjske kreditne banke v Preševu v Srbiji Halil Hudaverdi in bil aretiran na bolgarski meji v trenutku, ko jo je hotel prekoračiti.

— Jugoslovensko združenje za mednarodni mir je osnovano v Beogradu. Za predsednika je bil izvoljen vseučiliški profesor dr. Vi. Todorović.

— Najmodernejše naše rečno kopališče je zgrajeno v Beogradu s 550 kabinami, pa je vendar beograjski župan Milutin Petrović izjavil željo, da naj bi to kopališče prihodnje leto bilo že najslabše v Beogradu, ker je bil namen občine dati le inicijativo privatni delavnosti.

— JRKD je spremenila svoj naziv v JNS. V vodstvu stranke so ostali v glavnem dosedanja vodilni činitelji, pa je predsednik nove stranke bivši minister in ministrski predsednik Uzunović, dočim je generalni tajnik minister dr. A. Kramer.

PO SVETU

— Med Angleško in Poljsko je bil sklenjen dalekosežen gospodarski sporazum.

— V Grčiji vlada veliko razburjenje, ker so italijanski mornarji zasedli nekatere grške otoke.

— Svoboden izvoz surovega zlata je s svojim najnovejšim odlokom dovolilo ameriško finančno ministrstvo.

— 304.036 litrov mleka dnevno porabijo prebivalci Prage.

— Generalni štrajk je proglasila ameriška zveza delavcev v industrijah svile.

— Hud diplomatski spor med Japonko in Francijo pričakujejo, ker so Francozi zasedli več otokov v južnem kitajskem morju.

— Današnje sovjetsko Rusijo je uradno de iure priznala španska vlada.

— Zastrupljen je bil vrhovni poveljnik japonskega vojaštva v Mandžuriji maršal Nuto in je vsled posledic umrl. Japonski časopisi o dogodku molče.

— Proti seksualnim zločincem v Nemčiji so predpisani strogi ukrepi. Po izdržani kazni bodo vsakega zločinca internirali v taborišču in ga izpustili na svobodo le, ako bo pristal na kastriranje.

pa smo zato stopili v njegovo obrambo, kakor imamo vedno navado boriti se za vse, kar je pošteno in pravično. Če pa listič rad vsako stvar preobrne, nismo krivi. Njegovih zavijanj smo že davno vajeni, sicer pa je med ciljem Delavsko-uradniške zbornice in Zbornice TOI tako ogromna razlika, da obe zbornici more identificirati le »Obrtnik« v sedanji hudi vročini. Ako »Obrtnik« te razlike ne pozna, mu bo naše uredništvo prav rado postreglo s pojasnili, da bodo drugič čitatelji »Obrtnika« bolje obveščeni.

V svoji odlični poročevalski rubriki »Razno« je »Obrtnik« to pot obvestil svoje čitatelje tudi o kovanju ponarejenih srebrnih desetih v kovačnici kaznišnice v Požarevcu. Tudi o tej stvari smo mi že pred meseci poročali in nas veseli, da nas »Obrtnik« tako naglo dohiteva. Toda kaj bi, ko pa ne morejo napolniti niti tistih borih štirih strani in morajo o sladkorju iz lesa, kar gotovo silno zanima naše obrtnike v današnjih časih, poročati v samostojnem članku in pod posebnim naslovom.

Za klobuk pa naj si uredništvo »Obrtnika« postavi svoj stavek »Še danes se dobi kake stare avtomobile, katerih pesto ni točno centrano«. Bil bi res skrajni čas, da tudi naš pošteni jezik zaščitimo od šušmarjev.

Javno vprašanje na katero želimo dobiti tudi javni odgovor

V zadevi šušmarstva prihajajo od naših združenj številne pritožbe radi postopanja sreskih načelstev, ki nikakor niso v skladu z uredbo kr. banske uprave, ki je izdala ostre ukrepe za pobijanje šušmarstva. Tako je neko združenje prijavilo, da neki viničar izvršuje že dva meseca mizarska dela v samostanu pri Sv. T. To prijavo je sresko načelstvo vrnilo združenju s pristavkom, da naj se prijavi več primerov šušmarstva. Ta rešitev je pač unikum, ker bi je direktno v obraz uredbo banske uprave. Z ozirom na to, da je prijava vsebovala ime šušmarja, delodajalca in čas dela, torej vse potrebne podatke, in je delo bilo izvrševano že dva meseca, je bilo dovolj podlage, da se uvede proti šušmarjem kazensko postopanje. Rešitev te prijave je nam povsem neumljiva.

Drugi primer. Tvrdka Hanson na Trahu ima pekovski obrt in ga je pravilno izvrševala po bivšem pekovskem mošturu. Da si prihrani na izdatkih, je ta tvrdka, katere imetnik je angleški državljani in veleposestnik, enostavno odpuštila svojega usposobljenega poslovodjo in izvrševala pekovski obrt z ne-

usposobljenim pomočnikom. To se vrši že od srede novembra 1932 dalje. Vse predstavitve pri sreskem načelstvu in potom zbornice TOI na bansko upravo so ostale brezuspešne in še danes se izvršuje pekovski obrt z neusposobljenim pomočnikom. Doznali smo, da je sresko načelstvo izdalo imenovani tvrdki dovolitev za tvorniško izvrševanje pekovskega obrta, čeprav je v tem zaposlena ena sama pomožna oseba. Tako vidimo, da sreska načelstva čisto nepravilno uporabljajo predpise zakona o obrtnih in navzlic jasni odredbi kr. banske uprave ne ščitijo v zadostni meri legalnega obrtnika. Združenja tudi na svoje prijave navadno ne prejema obvestila o rešitvi. Neko združenje je napravilo 57 prijav, od teh je prejelo samo eno obvestilo od sreskega načelstva, da je bil šušmar oproščen. Že ti primeri govorijo dovolj, da je v tem oziru potrebna korenita reforma. Uredba kralj. banske uprave nalaga občinskim predstojnikom in poveljnikom orožniških stanic osebno odgovornost za strogo izvrševanje njenih predpisov za pobijanje šušmarstva.

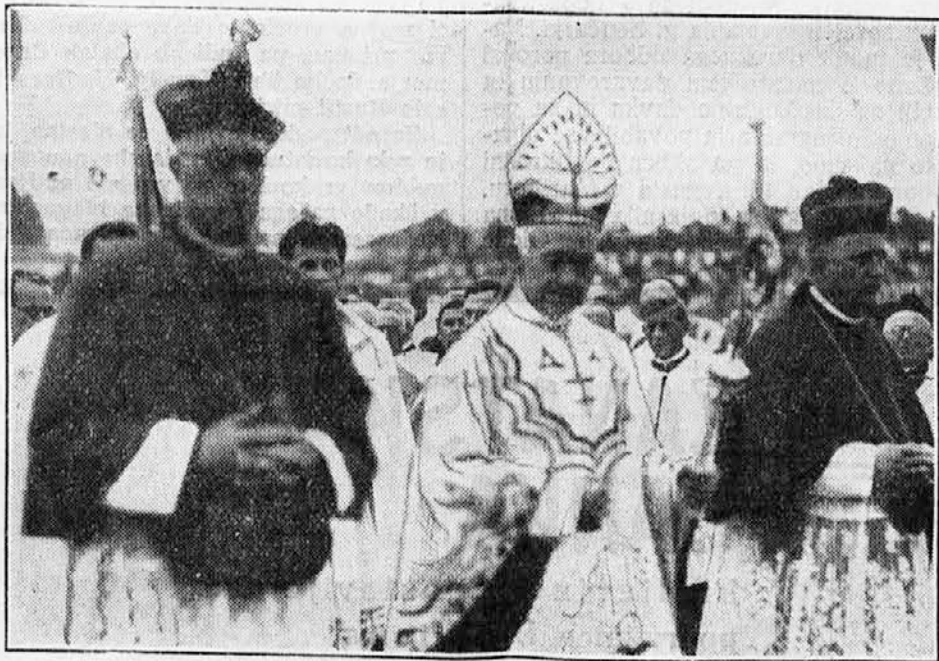
Vdanost svoji veri je izkazalo v nedeljo mnogo tisočev Slovencev in Slovenk

Ob velikem križu na Stadionu v Ljubljani se je zbrala v nedeljo 30. julija ogromna množica pobožnih deželanov in ljudi iz mest, da s pobožno sklonjenimi glavami manifestirajo svojo globoko vero in svojo ljubezen do dolgoletnega najvišjega slovenskega pastirja, nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča.

1900 let poteka letos od smrti Kristusa. V čast tega praznika je nadškof dr. Jeglič daroval svojo biserno mašo in je bil tako pomembni jubilej še bolj poudarjen. Iz vseh krajev Slovenije so prihili pobožni romarji vseh stanov z istim namenom in istimi dobrimi željami: vera, ki oplemenjuje svet, naj bi bila vsem svetel vzgled, da ne bo več preprirov med nami, da ne bo več razprtij in šib božjih, ki nas bičajo posebno v povojnih časih. Množica je slavila odrešujočo smrt svojega Odrešenika in jubilej svojega prvega pastirja, ki je mnogokrat pokazal v svoji dobroti in plemenitosti skrb za našega slovenskega človeka od najbolj preprostega do izobražencev vseh poklicev.

pastirju, ki sta ga spremljala v sprevodu stolna kanonika gg. dr. Tomaž Klinar in dr. Mihael Opeka poleg še zelo številnih odličnih duhovnikov v svečanih ornatih. Sivolasemu jubilarju je bil pripravljen sedež pred visokim oltarjem, ki ga je krasil 9 m visok, mogočen, križ, simbol naše vere in našega zveličanja. Na evangelijski strani postavljenega oltarja so zasedli mesta najvišji cerkveni dostojanstveniki, v posebni loži pa kraljev zastopnik.

Tudi naše civilne in vojaške oblasti so bile vse zastopane na tem pomembnem prazniku s svojimi odličniki. Tri lože na epistolski strani so zasedli ban g. dr. Marušič s podbanom g. dr. Pirkmajerjem, rektor univerze dr. Slavič, mestni podžupan prof. Jarc, zastopnik vojnega ministra general Pekić in poveljnik mesta Ljubljane general Popović, banski inšpektor g. Guštin, policijski upravnik g. Keršovan in ljubljanski konzularni zbor poleg predstavnikov vlade ministrov gg. Pavla Matice, dr. Stjepana Skulja, dr. Alberta Kramerja in Ivana Pucelja.

Vdanost temu velikemu prazniku in priznanje nadškofu dr. Jegliču ob njegovi biserni maši so izrazili desetisoči ljudi. Svečanosti so se udeležili tudi zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, beograjski nadškof dr. Rafael Rodić, mostarski škof Alojzij Mišić, splitski škof dr. Kvirin Bonafacić, šibeniški škof dr. Jerolim Mišić, dubrovniški škof dr. Josip Carević, unijatski škof iz Križevcev dr. Dionizije Njaradi, krški škof dr. Josip Srebrnič, škof dr. Frančišek Gnidovec, mariborski škof dr. Ivan Tomažič in ljubljanski škof dr. Gregor Rožman poleg še mnogih drugih odličnikov in predstavnikov naše vlade iz Beograda.

Glavni del proslave se je vršil na Stadionu, kamor so pred deseto uro prispeli zastopniki kr. vlade, kakor tudi odposlanec Nj. Vel. kralja major g. Stropnik. Odličnike je sprejemal prireditveni odbor na čelu z dr. Mihom Krekom. Kmalu po deseti uri so prispeli tudi vsi škofje z jubilarcom dr. Jegličem na čelu. Morje belih robčkov in vdanih rok je zavalovalo v pozdrav dolgoletnemu najvišjemu

Slavnostno pridigo je imel ljubljanski škof dr. Rožman. Njegov govor je, kakor sploh vso ostalo prireditev, prenašal ljubljanski radio. V značilnih besedah je govornik podčrtaval pomen 1900letnice Kristusove smrti in povezal to spominsko svečanost z biserno mašo nadškofa dr. Jegliča.

Po govoru je nadškof dr. Jeglič daroval svojo biserno mašo, ki je bila tiha, odgovarjala mu je le množica duhovnikov in zbranega pobožnega naroda. Množica je prepevala tudi lepe cerkvene pesmi.

Popoldanske nameravane prireditve so žal odpadle vsled viharnega in deževnega vremena, vendar pa je cela prireditev zapustila izredno mogočen vtis na vse udeležence.

Smatramo za svojo dolžnost obveščati naše čitatelje tudi o vseh najpomembnejših pojavih našega javnega življenja in bomo zato v izveščku redno prinašali vsako tako poročilo. — Op. ur.

„DRAVA“

zavarovalnica Maribor — zavaruje osebe do 80 let starosti, doto, gospodarsko osamosvojitve, kolesa. — Zahtevajte prospekte! — Sprejemamo zastopnike.

Kako naj si razlagamo prej navedeno postopanje njim predpostavljene oblasti? Kako naj se zahteva striktno izvajanje stroge uredbe banske uprave od podrejenih organov, če njihovi predstojniki tako postopajo. Uredbo banske uprave je vse obrtništvo z velikim zadovoljstvom pozdravilo in doseženi bi bili brezdvomno lepi uspehi v pobijanju šušmarstva, če bi jo odločno in resno izvajale obrtne oblasti prve stopnje in njeni podrejeni organi. Legalno obrtništvo bi je težek boj za svoj obstanek in kaj je bolj naravno od upanja, da ga bodo v tem težkem boju podpirale pristojne oblasti. Izražamo željo in prošnjo na kr. bansko upravo, da še enkrat ponovi svojo uredbo glede šušmarstva s posebnim naročilom sreskim načelstvom, da jo točno, hitro in z vso potrebno odločnostjo izvajajo. Posebno naj bi se naročilo obrtnim oblastvom I. stopnje, da na vsako prijavo združenj ali posameznikov glede šušmarstva vedno o rešitvi obveščajo pristojna prisilna združenja. Le na ta način bo mogoče zaježiti nejevoljo, ki raste v obrtniških krogih od dne do dne, in preprečiti omalovaževanje obrtniških pravic. Danes to skoro vsi samostojni obrtniki vidijo, da ne najdejo potrebne zaščite pri oblastvih in da jim šušmarji še dalje odjedajo oni mali zaslužek, ki ga imajo v današnjih težkih gospodarskih časih.

Tega ne moremo dovoliti. To ostro obsojamo in zahtevamo polno zaščito našega obrtnika.

Likvidacija Zveze obrtnih zadrug

V zvezi z novim obrtnim zakonom, ki je predpisal prisilno okrožne odbore obrtniških združenj, je bilo treba likvidirati bivšo Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani. Ta likvidacija je sedaj zaključena s sledečo odredbo kr. banske uprave:

S pravomočnim odlokom mestnega načelstva v Ljubljani, izdanim po tuk. nalogu od 11. decembra 1931., je bil na podstavi § 130. obrtnega reda iz l. 1907. postavljen pri bivši Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani komisar g. Filip Pristou, ki mu je bil dodeljen preglednik g. dr. Jurij Koce, obenem s funkcijo likvidatorjev zveze glede na novo ureditev obrtniških organizacij v obrtnem zakonu od 5. novembra 1931. Ta zakon v §§ 363. in 442. ne dovoljuje zvezam obrtnih zadrug na tuk. pravem področju (nasprotno od onih, ki so bile ustanovljene po zakonu o radnjama) presnove v prisilno organizacijo, namenja pa okrožnim odborom rokodelskih združenj enak in celo širši delokrog s prisilnim značajem. V oskrbi za pravilno zaščito javnih interesov, pravilno izvedbo obrtnega zakona in končno v smislu § 130. obrtnega reda ter čl. 27. zvezinih pravil je bil potreben prenos vseh poslov dosedanje zveze, ki je 9. marca 1932 po moči zakona samega prenehala obstojati, na okrožni odbor obrtniških združenj v Ljubljani kot edinega pravnega naslednika v smislu prej omenjenih intencij, četudi bi se osnovala kaka slična društvena zveza z nameni bivše zveze. Takšna organizacija pa doslej niti ni bila ustanovljena in bi tudi ne mogla glede na omenjeno pravomočno odredbo formalnopravno zahtevati poslov bivše zveze zase, ne glede na to, da bi tudi v materialno-pravnem pogledu ne mogla doseči istega delokroga kakor bivša zveza ali sedanji okrožni odbor in se zato tudi ne bi mogla sklicevati na močnejšo pravico do prevzema zvezinih poslov.

Postavljeni likvidator je predložil končni obračun imovinskega stanja in poročilo o zaključku poslov bivše zveze v odbore. Namestnik bana dr. Pirkmajer je sedaj na podstavi § 418. ob. z., v zvezi s § 130. obrtnega reda iz leta 1907. in čl. 27. pravil bivše Zveze obrtnih zadrug odredil: 1. da se likvidacijsko poročilo in obračun likvidatorja vzameta na znanje in odobrita kot sestavni del te odredbe; 2. da se likvidacija omenjene zveze zaključi ter likvidator in dodeljeni preglednik razrešita dolžnosti pri vseh zvezinih ustanovah; 3. da se inventar omenjene zveze in eventualni bodoči dohodki, izviraajoči iz naslova bivše zveze prenese na okrožni odbor rokodelskih združenj v Ljubljani.

Umestne odredbe

okrožnega odbora obrtniških združenj v Ljubljani

V posameznih obrtniških strokah se pojavljajo težave radi časa, kdaj naj bi vajenci obiskovali telovadbo na obrtnih nadaljevalnih šolah. Da se ta obisk uredi po možnosti v zadovoljstvo prizadetih obrtnikov, prosimo vsa združenja, v kolikor se jih to tiče, da nam glede ureditve pouka telovadbe sporoče svoje želje in nasvete.

Združenja so ponovno izrazila zahtevo, da bi se pouk vajencev vršil na obrtno nadaljevalnih šolah tako, da bi ostal doma za časa pouka vedno po en vajenec, kateri je potreben za asistenco pri delih. Obrnili se bomo z vlogo na šolske odbore obrtno nadaljevalnih šol, da se tej želji ustreže. Istočasno pa naj prizadeta združenja napravijo enako vlogo.

V dopolnitev naših okrožnic radi zatiranja šušmarstva naj izvedejo vsa združenja perlustracijo od hiše do hiše in poiščejo vse šušmarje, ki nezakonito izvršujejo katerikoli rokodelski poklic, in naj potem združenja ukrenejo vse potrebno z ovadbo. Razen tega naj združenja po potrebi v posameznih krajih imenujejo izmed obrtnikov svoje zapupnike, ki bodo stalno zasledovali šušmarje in jih nadzirali, ter vsak konkretni slučaj takoj sporočili združenju. Da se lažje kontrolira delovanje županstev v smislu odredbe banske uprave glede zatiranja nelegalnega obrtovanja, morajo združenja delovati na to, da bo v vseh občinskih odborih zastopan obrtnik, ki bo na sejah interveniral, odnosno zahteval striktno izvajanje banske odredbe. Nadaljnja naloga obrtnika kot

člana občinske uprave pa je tudi, da štiti obrtništvo pred prevelikimi obremenitvami z različnimi občinskimi dokladami.

Zbornica za TOI v Ljubljani je že ponovno intervenirala na pristojnih mestih glede poštinske prostosti prisilnih združenj, vendar je ministarstvo prometa to prošnjo odklonilo z motivacijo, da ni zakonske možnosti za sličen odlok. Kljub temu bo zbornica še nadalje vodila akcijo, da končno doseže to ugodnost.

Vajence so začele gotove strani organizirati v delavskih strokovnih organizacijah, kar vpliva levarno na njihovo vzgojo in jih odtujače njihovu moštru. Zato naj združenja pozovejo svoje člane, da radi tega zaslišijo svoje učence. Kjer bi se tako organiziranje ugotovilo, naj obrtnik to svojim vajencem energično prepove, ker spadajo učenci pod nadzorstvo mojstrov in staršev.

★

Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani javlja sklep občnega zbora z dne 18. t. m., da bo Združenje ugovarjalo vsaki ustanovitvi novega buffeta ali točilnice, ker za to ni podana prav nikakr krajevna potreba in ker je resno ogroženo redno gostilničarstvo, ki preživlja najtežje čase. Dotični, ki bi nameravali ustanoviti vinotoč ali buffet se na to opozarjajo, da se potem ne bodo mogli izgovarjati, da niso bili o tem obveščeni in so imeli vsled tega katerekoli investicijske stroške.

Kovinarji in kolarji so zborovali

Združenje kovinarjev in kolarjev v Ptujju je imelo v nedeljo 16. p. m. svojo izredno skupščino. Združenje je bilo z dekretom banske uprave z dne 16. IV. 1933. razrešeno in je bil imenovan za komisarija g. Vinko Simončič, mehanik v Ptujju, ki je otvoril in vodil skupščino.

Pozdravil je najprej zastopnika oblasti, mestnega ravnatelja g. Zavadlala, obrtnozadružnega nadzornika g. Založnika, zborničnega svetnika g. Senčarja in tajnika Okrožnega odbora g. Julija Novaka. Za zapisničarja je imenoval g. Sirca Franja, za overovatelje zapisnika pa sta bila izvoljena člana Koderman Ivan in Strmšek Jakob. Nato je v kratkem podal poročilo za čas svojega komisarjevanja. Pravila združenja so bila spremenjena v členu 19. točka 2, in sicer v odstavku, da voli skupščina predsednika in podpredsednika in člen 23., da morajo biti člani uprave tudi v bližini sedeža združenja. Sklenjeno je bilo glede volitev, da se vršijo z vzklikom in sta bila izvoljena soglasno za predsednika g. Simončič Vinko iz Ptujja, za podpredsednika pa g. Brus Martin, kolar z Brega, dočim so bili izvoljeni za člane uprave gg. Kolarič Anton, kovač iz Nove vasi pri Ptujju, Širec Franjo, mehanik iz Ptujja, Lamberger Ivan, kovač pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Brus Anton, kolar iz Spuhlje, Roškar Karol, kovač iz Spuhlje, Verdenik Jožef, kovač s Pristave, Gojkovič Ivan kovač iz Slovenje vasi in Kodela Viktor, ključavničar iz Ptujja, za namestnike pa: Benkovič Martin, klepar iz Ptujja, Horvat Štefan, kotlar iz Ptujja, Simončič Franc, kolar s Spodnjega Brega, Mislovič Franjo, kovač iz Jurjevcev. Za člane nadzorstvenega odbora: Klajšek Matija, kovač iz Ptujja, Strmšek Jakob iz Zg. Pleternice, Safranek Anton, kovač iz Rogoznice in za namestnike: Koderman Ivan, mehanik s Pobrežja in Zelenik Jože, kovač iz Hajdine in končno v častni odbor g. zbornični svetnik Milko Senčar in za namestnika g. Brus Martin.

V upravi so zastopani vsi kraji in sorazmerno vse stroke obrtnikov v združenju. Predsednik g. Simončič je podal blagajniško poročilo, ki ga bo pa

postopanja proti šušmarjem je dal tudi magistratni ravnatelj g. Zavadlala potrebna pojasnila. Lepo uspelo zborovanje je zaključil predsednik ob pol 13. uri z zahvalo zastopnikom oblasti in vsem članom za udeležbo.

Skupščine se je udeležilo 51 članov. Po skupščini se je takoj vršila prva seja novo izvoljene uprave in je bil v tej izvoljen za tajnika g. Franjo Širec, za blagajnika podpredsednik g. Brus Martin in za predsednika nadzorstvenega odbora g. Strmšek Jakob. Predsednik je pozval vse člane k složnemu delu in uvidevnosti. Pred zaključkom je še tajnik okrožnega odbora g. Julij Novak dal več nasvetov glede vodstva združenja in dela v upravi in opozoril na važnejše določbe novega zakona o obrti.

DRUGI PRIKROJEVALNI TEČAJ

za damska oblačila se vrši od 14. avgusta do 2. septembra 1933.

Vsled večjega tečaja se zniža učnina od Din 450.- na Din 350.-, v kateri vsoti so zapopadene vse risalne potrebščine in tudi ravnokar izdana knjiga »Toaletta«.

Priglasitve sprejemam do 12. avgusta 1933; istočasno se plača polovico honorarja kot vpisnina, ostanek pa pri začetku pouka.

T. KUNC, lastnik konc. strokovne šole, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4/II.

Za povzdigo našega čebelarstva

Smatramo za potrebno, pa tudi za svojo dolžnost, opozoriti naše obrtnike na posamezne izredno važne pridobitne panoge, ki bi jih lahko gojil vsak obrtnik sebi v korist in za zgled svojemu kraju, s čimer bi tudi precej podpiral gospodarsko povzdigo naše vasi.

Prinašali bomo od časa do časa nekatere članke iz posameznih gospodarskih panog, da tako naše čitatelje opozorimo na najvažnejše.

Čebelarstvo je ena najstarejših ljudskih kultur. Na zidovih odkopane Cueve de la Aran v Španiji so našli sliko simboliziranja čebelarstva. To je tudi nedvomno najstarejši dokument iz zgodovine čebelarstva, ki nam je znan, ker datira iz paleološke dobe, t. j. iz časov pred 20.000 leti. Na večih mestih v sv. pismu je enako omenjeno čebelarstvo, med in vosek. Naše narodne pesmi, po-vesti in ustno sporočilo pravijo, da je bilo čebelarstvo vedno med vsemi Slovani zelo priljubljeno. Oni so vedno gojili čebele in imeli svoje pijače z medom pripravljene. Napačno je mnenje posameznih učenjakov, da je prišlo k nam čebelarstvo s severa, od nemških plemen, in da je razvoj istega pri nas bil pod njihovim vplivom. Nasprotno smo mi preskrbovali sever z medom, voskom in čebelami samimi. Čebelarstvo je k nam prišlo menda z juga, pa naš narod še danes dokaj rad čebelari s panji, za katere je Vergil (prvi vek pr. Kr.) v svoji knjigi »Georgija« dal nasvete, kako jih je treba izdelovati: »Za čebele z večjo roko napravi mirno hišico s šibami vitke trte, vrbe ali skorje. Naj ima mala vrata za dohod. Na njene pokrove postavi zelene vejice, vse vkup oblož z glino in tako ne bo čebelam škodovala niti huda zima niti močna vročina.« Take panje nahajamo pri nas, pa tudi ob obalah Črnega morja, dočim jih v Nemčiji, Madžarski in celo Rusiji nikjer ni.

Zaradi podcenjevanja te idealne, lepe in zelo koristne gospodarske panoge izgubimo vsako leto po več sto milijonov v škodo našega narodnega blagostanja. Naša zemlja namreč, obdarovana z div-

nim podnebjem, kakor redka druga država Evrope, ima vse prirodne pogoje za uspešno čebelarstvo. Naši gozdovi, livade in pašniki, naši sadovnjaki in gaji, so izvir naravnega bogastva. V cvetih raznih bilk, v vseh krajih naše zemlje, kipi in se preliva sladki nektar, od katerega žal miti mal del ni izrabljen. Zakaj? Ker pač pri nas vlada še vedno mnenje, da se od čebelarstva ne more živeti, pa mu nikdo ne posveti malo več resne pozornosti. Pri nas ga še danes gledajo le kot sport in zabavo. Medtem pa čebelarstvo ni zabava, niti vzporeden zaslužek, nego močna gospodarska panoga, koristnejša od vsake druge. Vložena glavčina, ki ni ravno velika in ki se ne ponavlja iz leta v leto, se izplača že v dveh letih, večkrat že tudi v prvem, ker ta panoga pri vsaj malo skrbnem negovanju prinaša do 80% dobička.

(Konec prihodnjic).

Konferenca tesarskih mojstrov

V nedeljo, dne 23. julija se je vršila v Celju v klubovi sobi Celjskega doma konferenca tesarskih mojstrov, katere so se udeležili tesarski mojstri mariborskega in ljubljanskega Združenja tesarskih mojstrov. Konferenci so med drugimi prisostvovali tudi kot zastopnik Zbornice za TOI, predsednik obrtnega odseka g. Rebek Josip, za Okrožni odbor obrtniških združenj v Celju pa predsednik g. Holmjec in tajnik g. Žabkar. Konferenco je vodil predsednik Združenja tesarskih mojstrov v Ljubljani g. Pečar. To je bila že druga konferenca v Celju in imajo te konference nalogo rešiti vprašanje zaposlitve tesarskih mojstrov in delavcev, kakor tudi način boja napram šušmarstvu, ki se je v tej stroki menda najbolj razpaslo. Sklenili so se važni sklepi, ki bodo iznešeni tudi na velikem protišušmarskem zboru v Mariboru dne 15. avgusta. Debata je bila jako živa in stvarna in so se udeleževali skoro vsi navzoči. V eni prihodnjih številkih se bomo vrnili k tej konferenci in podali podrobno poročilo.

PLINSKE NAPRAVE

P. n. občinstvu, osobito hišnim posestnikom odnosno stavbenikom vljudno javljam, da imam kot prvi in edini v naši banovini pravico in obrtno pooblaščenje, da smem izvrševati, popravljati in napravljati sam vse potrebne plinske naprave in vode bodisi za kopalnice, kuhinje, ogrevalnice in sploh vse tozadevne hišnogospodarske in industrijske naprave v vsaki pogodeni izmeri. — Kot prvi tovrstni domač, aproban strokovnjak se priporočam vsem interesentom.

NOVAK PETER, izprašan mojster za vse plinske naprave. — Gregorčičeva 11, Ljubljana, Gradišče.

Glavni in odgovorni urednik Lojze Hočevar. Za konzorcij »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. Tiska Narodna tiskarna. Predstavnik Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.

ZANATSKA BANKA

kraljevine Jugoslavije a. d.,
podružnica Ljubljana

SE PRESELI

dne 7. avgusta 1933

v Gajevo ulico štev. 6. (Dukičev blok)

KREDITNO DRUŠTVO

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam